

7. september 2011

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Inspektion af Mariagerfjord Kommunes rådhus i Hadsund den 23. marts 2010

OPFØLGNING

J.nr. 2010-0521-1601/PK3

Indholdsfortegnelse

Ad 4.1	Kommunens hjemmeside	2
Ad 4.2.1	Handicapparkering.....	3
Ad 4.2.2	Rampe/indgangsparti.....	5
Ad 4.2.3	Adgangsforholdene fra parkeringspladsen til indgangen	6
	uden brug af rampe	6
Ad 4.3	Borgerservicelokalet/-lokalerne	7
Ad 4.4	Elevator og trapper	8
Ad 4.5	Mødelokaler	9
Ad 4.5.1	Byrådssalen	9
Ad 4.6	Handicaptolietet	11
	Opfølgning	12
	Underretning	12

Den 3. december 2010 afgav jeg en endelig rapport om min inspektion den 23. marts 2010 af Mariagerfjord Kommunes rådhus i Hadsund. I rapporten bad jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

I den anledning har jeg modtaget en udtalelse af 18. maj 2011 med bilag fra Mariagerfjord Kommune.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 4.1 Kommunens hjemmeside

Jeg anførte i rapporten at kommunens tilgængelighedsplan navnlig synes at vedrøre kommunens veje.

Jeg bad Mariagerfjord Kommune om nærmere oplysninger om tilgængelighedsplanen, og herunder om den på nogen måde berørte rådhuset i Hadsund.

Kommunen har oplyst at tilgængelighedsplanen ikke direkte omtaler rådhuset i Hadsund. Kommunen har endvidere oplyst følgende om tilgængelighedsplanen:

”I redegørelse af 23. september 2009 om tilgængelighedsplanen for Mariagerfjord Kommune fremgår bl.a.: ’Internt har Mariagerfjord Kommune udbredt handlingsplanens resultater i de enkelte afdelinger. På nuværende tidspunkt er der ikke afsat midler til udbedring af tilgængeligheden i bygningerne. Det forventes, at der skal udarbejdes en egentlig handlingsplan, hvis der på et tidspunkt bevilges midler til forbedringer af tilgængeligheden i de offentlige bygninger.’”

Kommunen har endvidere angivet hvor på hjemmesiden tilgængelighedsplanen er placeret.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Det fremgår af kommunens handicappolitik at der hvert år skal udarbejdes en statusredegørelse som led i den almindelige opfølgning på indsatsområderne, og at byrådet årligt skal vurdere det kommende års handicapmæssige indsats. Jeg bad Mariagerfjord Kommune om at sende mig resultatet af byrådets to seneste vurderinger.

Kommunen har oplyst at indsatsområderne for 2010 var: rummelighed på arbejdsmarkedet, tilgængelighed, synliggørelse af handicaprådet og FN's konvention, og at indsatsområderne for 2011 er: tilgængelighed, FN's konvention, retorikken omkring handicappede (handicappede har ikke tagselvord i kommunerne), byggesager (juraen ved renovering/nybyggeri), handicappolitik samt rådgivning og vejledning om lovgivning der vedrører mennesker med handicap.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad i rapporten om kommunens bemærkninger til at hjemmesiden ikke synes at indeholde konkrete oplysninger om tilgængeligheden mv. til kommunens forskellige bygninger – herunder oplysninger om handicapparkering – med henblik på at eksempelvis en borger der er kørestolsbruger, kan forberede sig på forholdene inden hun/han kører hjemmefra.

Kommunens udtalelse af 18. maj 2011 indeholder ikke bemærkninger om dette.

Jeg gentager derfor min anmodning om at modtage kommunens bemærkninger.

Ad 4.2.1 Handicapparkering

Jeg bad Mariagerfjord Kommune om nærmere oplysninger om kommunens planer om opførelse af et fælles rådhus efter kommunesammenlægningen. Jeg bad også om oplysninger om tidshorizonten hvis det var muligt. Jeg bemærkede samtidig at de spørgsmål og problemer som jeg tog op i de efterfølgende punkter i den endelige rapport om min inspektion, i en vis udstrækning må læses i lyset af Mariagerfjord Kommunes svar.

Kommunen har oplyst at der i budgettet for 2011 dels er afsat midler til undersøgelse af mulighederne mv. med hensyn til planerne om et eventuelt nyt rådhus, dels er nedsat en arbejdsgruppe som indsamler dokumentation mv.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om resultatet af kommunens undersøgelser og overvejelser.

Jeg bad under rundgangen kommunens repræsentanter om at oplyse om den ene handicapparkeringsplads der er til rådighed på parkeringspladsen nedenfor rådhuset, er tilstrækkelig til at opfylde behovet, hvilket var svært at give et klart svar på.

Jeg anførte i den endelige rapport at parkeringspladsen foran rådhuset umiddelbart synes at kunne rumme mange biler, formentligt også flere end der til daglig er brug for. Hvis kommunen kunne bekræfte denne antagelse, gik jeg ud fra at det i den forstand vil være omkostningsfrit, og endvidere relativt let, at indrette en eller to yderligere handicapparkeringspladser ved siden af den eksisterende plads, således at det nuværende (og fremtidige) behov for handicapparkeringspladser – med sikkerhed – vil være dækket. Jeg bad om kommunens bemærkninger til det anførte.

Kommunen har oplyst at kommunen skønner at det er tilstrækkeligt med den ene handicapparkeringsplads, der som oftest er tom.

Kommunen har endvidere oplyst at det ikke umiddelbart er muligt at inddrage flere parkeringspladser til handicapparkeringspladser. Dette skyldes bl.a. at byrådssalen findes på rådhuset i Hadsund som bevirker at der holdes mange møder og kurser på rådhuset i Hadsund. Desuden har politiet lokaler på rådhuset. Der er fire betjente og ca. 100 kommunalt ansatte på rådhuset i Hadsund, hvoraf nogle dagligt må benytte offentlige parkeringspladser andre steder i byen.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere hvad antallet af handicapparkeringspladser angår.

Indkørslen til parkeringspladsen som skal benyttes når en kørestolsbruger skal fra handicapparkeringspladsen og op til rådhusets indgang, er belagt med nogle noget ujævne chaussésten.

Jeg anførte at det var min opfattelse at forholdene for kørestolsbrugere ville blive væsentligt forbedret hvis disse chaussésten blev udskiftet f.eks. med bardursten i en passende bredde. Jeg gik ud fra at kommunen er opmærksom på dette forhold og får de ujævne sten udskiftet når/hvis der bliver lejlighed til det.

Kommunen har bekræftet at kommunen er opmærksom på denne mulighed for at forbedre forholdene for kørestolsbrugere, og har oplyst at udskiftning vil finde sted ved lejlighed.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 4.2.2 Rampe/indgangsparti

Kommunen har til mine bemærkninger i rapporten om den stejle rampe anført at rampen er bred nok til at en bil kan køre helt op til rådhusets indgang, og at denne løsning også anvendes af gangbesværede. Jeg henviser til kommunens brev af 19. november 2010.

Dette har jeg noteret mig.

Jeg konstaterede under inspektionen at det meget brede dørtrin (af sten) ved indgangsdøren – i modsætning til dørtrinnet ved udgangsdøren – ikke er i niveau med den brede metalrist der er anbragt foran døren udenfor. Det viste sig endvidere under inspektionen at en kørestolsbruger ikke kun skal overvinde den naturlige modstand som det nævnte brede dørtrin ved indgangsdøren giver, men også – og samtidig – den modstand som følger af metaldørtrinnet i selve døråbningen.

Uanset at det nævnte brede dørtrin af sten og dørtrinnet i selve døråbningen ikke, hver for sig, overstiger den grænse på 25 mm i højden som bl.a. er nævnt i pkt. 4.4.12 i DS 3028:2001, vil selv relativt unge/stærke kørestolsbrugere efter omstændighederne kunne have problemer med at komme ind ad indgangsdøren ved egen hjælp.

Jeg gav udtryk for den opfattelse at den begrænsede tilgængelighed som følger heraf, burde løses. Jeg bad kommunen om at oplyse hvorledes problemet bliver løst.

Kommunen har oplyst at metalristen vil blive hævet.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg går under hensyntagen til den tid der er gået siden kommunens brev af 18. maj 2011, ud fra at dette nu er sket, og at metalristen er kommet op i niveau.

Jeg bemærkede i rapporten at selve gitterristen foran indgangspartiet ikke umiddelbart synes at kunne give anledning til problemer. (Jeg tænkte herved først og fremmest på muligheden for at eventuelle blindestokke kunne komme til at sidde fast i gitterristen). For en god ordens skyld bad jeg dog om kommunens bemærkninger på dette punkt.

Kommunen har oplyst at gitteret i risten er målt til 9 mm.

Jeg har med en bemærkning om at gitterristens dimensioner er i overensstemmelse med SBI-anvisning nr. 216 og BR0 noteret mig det oplyste.

Ad 4.2.3 Adgangsforholdene fra parkeringspladsen til indgangen uden brug af rampe

For enden af parkeringspladsen – i den modsatte side af det sted hvor den ovenfor nævnte handicapparkeringsplads er placeret – fører en trappe op ad skrænten op til indgangen til rådhuset.

Jeg gik i rapporten ud fra at borgere som gør brug af Borgerservice i Hadsund, og som er synshandicappede, fortrinsvis vil benytte sig af trappen som den korteste og hurtigste adgangsvej.

Under inspektionen blev der ikke taget billede af trappen, der heller ikke blev opmålt. Inden jeg udtalte mig om eventuelle problemer med trappen i henseende til handicap-tilgængelighed, bad jeg kommunen om en nærmere beskrivelse af trappen (herunder om målene på eventuelle værn/håndlister), evt. suppleret med fotografier.

Kommunen har oplyst at der er opsat håndlister i begge sider af trappen. Håndlisterne er anbragt 90 cm over trappen, og tykkelsen på listerne er 5 cm i diameter.

Kommunen har vedlagt tre fotografier af trappen. Det fremgår af fotografierne at trappen er bred og består af i alt 14 trin med en mindre repos efter det 7. trin. Reposen har en anderledes stenbelægning end trinene på trappen – af hensyn til svagsynede, går jeg ud fra.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Trapper bør ifølge DS 105 (Udearealer for alle), pkt. 2.1.7, have en trindhøjde (stigning) på max. 15 cm og en trinflade (grund) på 35-45 cm. Trinfor kanter skal endvidere markeres så de tydeligt ses, både når man går op og ned ad trappen, og trappens begyndelse og afslutning skal markeres tydeligt (f.eks. ved belægnings skift der skal udføres mindst 1,0 m før og efter trappeløbet). Endelig skal trapper udføres med skridhæmmende belægning og være forsynet med gribeegnede håndlister i begge sider i en højde af 80-90 cm, der, hvis der anvendes runde håndlister, har et cirkulært tværsnit på 40-50 mm.

Håndlisternes størrelse og placering synes at være i overensstemmelse med de ovenfor nævnte (senere) anbefalinger i DS 105 (Udearealer for alle). Inden jeg eventuelt foretager mig mere, beder jeg kommunen om nærmere oplysninger om trappen på de øvrige punkter som er nævnt ovenfor.

Hvad markering af trinkanter angår, har jeg i rapporten om inspektionen også henvist til vejledningen i BR08, pkt. 3.2.2, stk. 4.

Kommunen har om spørgsmålet om markering af trinkanterne på trappen oplyst at kommunen ønsker at finde en holdbar løsning som ikke skæmmer udseendet af trappen.

Jeg beder kommunen om at oplyse hvad disse overvejelser har ført til.

Ad 4.3 Borgerservicelokalet/-lokalerne

Jeg gav udtryk for den opfattelse at borgerservicelokalet på en række nærmere angivne punkter er uhensigtsmæssigt indrettet (høj skranke, usynlig ringeklokke (fra kørestolshøjde), kort kabel på dankortautomat og for højt placerede pc'er. Jeg henstillede til Mariagerfjord Kommune at indrette borgerservicelokalet på en måde som er mere hensigtsmæssig, også for kørestolsbrugere og andre mennesker med handicap. Jeg bad kommunen om at oplyse hvad min henstilling gav anledning til.

Kommunen har oplyst at der til borgerbetjeningen i Borgerservice er anskaffet en skranke i en højde der gør det muligt for kørestolsbrugere at blive betjent i et passende niveau.

Kommunen har endvidere oplyst at der for tilkaldelse af personale er blevet opsat en trådløs klokke på forsiden af den ene skranke, så klokken kan nås af en kørestolsbruger (og – går jeg ud fra – også kan ses).

Kommunen har videre oplyst at en af pc'erne nu er placeret på et hæve-/sænkebord sådan at kørestolsbrugere kan anvende pc'en i korrekt højde.

Kommunen har endelig oplyst at problemet med dankortautomaten er blevet løst med et længere kabel.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere vedrørende indretningen af borgerservicelokalet.

Ad 4.4 Elevator og trapper

Jeg anførte i rapporten at Mariagerfjord Kommune – fordi der ingen elevator eller trappelift er mellem rådhusets to etager – ingen reel mulighed har for at ansætte en medarbejder som er kørestolsbruger, og som har arbejdsplads på rådhuset i Hadsund.

Inden jeg eventuelt foretog mig mere, bad jeg om en udtalelse fra Mariagerfjord Kommune om de problemer som den manglende elevator giver.

Kommunen har bekræftet at der på grund af den manglende elevator ikke umiddelbart er mulighed for at ansætte en medarbejder som er kørestolsbruger. Kommunen har samtidig anført at det hidtil ikke har givet problemer, og at kommunen ikke har afvist ansøgere der var kørestolsbrugere.

Kommunen har endvidere oplyst at hvis der opstår behov for at medarbejdere eller borgere (som er kørestolsbrugere) skal op på rådhusets 1. sal, vil muligheden for at anvende trappelift blive brugt.

Kommunen har endelig oplyst at spørgsmålet afventer resultatet af undersøgelserne om etablering af et nyt rådhus.

Jeg har noteret mig det oplyste. På baggrund af kommunens oplysninger umiddelbart nedenfor – om at der findes mødelokaler i stueetagen, og at rådhusets personale flytter møder og lignende dertil efter behov – foretager jeg mig ikke videre vedrørende den manglende elevator.

Trapperne til 1. sal var ikke markeret af hensyn til svagsynede.

Jeg anførte i rapporten at jeg umiddelbart gik ud fra at det sker at svagsynede borgere som ønsker en samtale med medarbejdere fra handicapafdelingen eller afdelingslederen, skal op på 1. sal til mødelokalerne dér.

Jeg anførte endvidere at jeg, hvis det er tilfældet, henstillede til kommunen at foranledige at trinflader og trinforkanter markeres som anført i vejledningen til BR08, 3.2.2, stk. 4 (og i SB-anvisning nr. 216, s. 80 (1. udgave, 2008)). Jeg bad kommunen om at oplyse hvad min henstilling – i givet fald – gav anledning til.

Kommunen har oplyst at der indtil nu ikke har været behov for at svagsynede borgere skulle deltage i møder eller lignende på 1. sal, og at der findes mødelokaler i stueetagen hvortil personalet flytter møder og lignende efter behov.

Kommunen har endvidere oplyst at der er foretaget en hensigtsmæssig markering af trappeforkanterne med et skridsikkert materiale.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder at personalet flytter møder og lignende til mødelokaler i stueetagen efter behov.

Ad 4.5 Mødelokaler

Jeg bad kommunen om nærmere oplysninger om hvorvidt et eller flere af mødelokalerne, i lighed med byrådssalen, er udstyret med teleslyngeanlæg.

Kommunen har oplyst at der ikke er installeret teleslyngeanlæg i mødelokalerne, bortset fra byrådssalen, men kommunen har samtidig oplyst at have råderet over et mobilt teleslyngeanlæg der bruges efter behov.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 4.5.1 Byrådssalen

Der er efter det oplyste installeret teleslyngeanlæg i byrådssalen i 2007. På forespørgsel under inspektionen blev det oplyst at anlægget – vist nok – fungerer uden problemer.

Jeg bad på baggrund af den usikkerhed som svaret blev afgivet med, om en udtalelse om teleslyngeanlæggets funktion.

Jeg henviste endvidere i rapporten til anbefalingen i vejledningen til BR08 (til pkt. 8.1, stk. 11) hvorefter installationen regelmæssigt bør testes. Og jeg bad om at kommunen i udtalelsen om teleslyngeanlæggets funktion kom ind på hvilke initiativer kommunen havde eller har taget i den henseende.

Kommunen har oplyst at rådhusets servicemedarbejder fremover vil teste anlægget med jævne mellemrum, og at der ikke tidligere har været opmærksomhed på dette punkt.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Til orientering for Mariagerfjord Kommune kan jeg oplyse at Kirkeministeriet i samarbejde med Statens Byggeforskningsinstitut har udarbejdet en hjemmeside om tilgængelighed i Folkekirken (www.tilgaengelighed.km.dk). Hjemmesiden indeholder bl.a. en tjekliste samt en anvisning som dels beskriver de forskellige handicapgrupper og deres behov, dels beskriver regler og giver vejledning. Teleslyngeanlæg er beskrevet under punktet: "Anvisning", "Bygningsområder", "Teleslyngeanlæg". Af underpunktet med titlen "Hvordan vedligeholder man teleslyngeanlægget?" fremgår følgende:

"Et teleslyngeanlæg kan gå ud af justering, derfor er det vigtig, at man vedligeholder det. Det kan være svært for hørende at kontrollere, om teleslyngeanlægget virker, som det skal. Selv om man som hørende kan konstatere, at der kommer lyd igennem, er det ikke en garanti for, at lyden er optimal for den hørehæmmede. At en bestemt hørehæmmede person kan bruge anlægget er heller ikke garanti for, at anlægget fungerer godt, fordi hørehandicaps er forskellige.

Det tilrådes derfor, at teleslyngeanlægget efterses regelmæssigt. Menighedsrådet kan f.eks. tegne et abonnement på en eftersynsordning, hvor en sagkyndig tekniker kommer og foretager en kontrolmåling og indregulering, hvorefter der udfærdiges en standardiseret målerapport. Målerapporten er som nævnt menighedsrådets garantibevis for, at teleslyngeanlægget fungerer og er vedligeholdet og således opfylder kravene i normen.

Det vil være naturligt at indarbejde teleslyngeanlæggets stand som et punkt ved menighedsrådets årlige syn med kirkebygningen m.v. Her vil en målerapport

kunne dokumentere om teleslyngeanlægget er kontrolleret inden for de sidste tolv måneder og virker efter hensigten.

Endvidere vil det være naturligt, at provsten i sit syn – mindst hvert 4. år – også beder om at se målerapporten for teleslyngeanlægget. ”

Jeg beder Mariagerfjord Kommune om oplysning om resultatet af testen nævnt ovenfor (og dermed også anlæggets funktion).

Trapperne i byrådssalen var på inspektionstidspunktet ikke markeret med kontrastfarve.

Jeg henstillede til Mariagerfjord Kommune at foranledige at byrådssalens trapper blev markeret af hensyn til svagsynede. Jag bad kommunen om at oplyse hvad min henstilling førte til.

Kommunen har oplyst at markering af trapperne i byrådssalen udføres snarest på samme måde som ved de øvrige trapper.

Jeg har noteret mig det oplyste og henviser til pkt. 4.4 ovenfor.

Ad 4.6 Handicaptoliet

Jeg gav udtryk for den opfattelse at handicaptoliet bedst kunne beskrives som et helt almindeligt toilet i overstørrelse. Jeg henviste til at toilletet – bortset fra rummets størrelse og det forhold at der er god plads ved siden af toiletkummen – helt savner de faciliteter som gør rummet egnet for kørestolsbrugere.

Jeg henstillede til kommunen at indrette toilletet i overensstemmelse med de krav som gælder for et handicaptoliet.

Kommunen har oplyst at arbejdet med indretning af handicaptoliet er igangsat, og at arbejdet forventes færdigt ultimo juni 2011. Indretningen finder sted efter vejledning fra kommunens fagpersoner på området.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg går ud fra at arbejdet på nuværende tidspunkt er færdigt og foretager mig ikke mere vedrørende indretningen af handicaptoliet.

Opfølgning

Jeg beder om at Mariagerfjord Kommune sender de udtalelser mv. som jeg har bedt om, til mig direkte.

Underretning

Denne rapport sendes til Mariagerfjord Kommune, Statens Byggeforskningsinstitut, Det Centrale Handicapråd, Institut for Menneskerettigheder, Erhvervs- og Byggestyrelsen samt Folketingets Retsudvalg.

Lenart Frandsen
Inspektionschef